

avant...!

figueres 30 desembre 1931 - n.º 8 **periòdic d'esquerra** redac. muralla, 17, 3.ª, 1.ª

esdevenidor pròxim

Any nou vida nova. Mai com ara, potser, aquest adagi havia tingut l'oportunitat del moment present per nosaltres com a catalans.

Estem a les acaballes de l'any 1931. Ni blau cel de crist-rei. Ni vermell de revolució. Un color jaspiat indeterminable.

La gesta de Jaca i un principi d'exaltació del deure de ciutadania del poble ibèric, fou l'ofrena que l'any 1930 feu al seu seguidor 1931. Aquest ofereix també una bella herència al seu precursor: una República ferma amb la seva Constitució completa.

El nou any, comptant amb base tan segura i amb l'empenta de la seva juvenesa, pot ésser pròdig amb esdeveniments benèvols.

Durant l'any que finim, en ple estiu, quan la Natura ens somreia més, quan teniem acumulades de fresc bon nombre d'impressions optimistes per les victòries cíviques recents, els catalans segellàrem amb un *SI* unànimement un escrit articulad: l'Estatut de Catalunya.

Aquest Estatut es la vida nova que ja en el mes d'Agost d'enguany convinguem reservar-la per l'any que començarem dintre dos dies.

Els tècnics que registraren l'estel de la nostra llibertat ens vaticinaren que el seu reflexe arribaria a nosaltres en aquestes dates però oblidaren que la Natura és precisa, no així els homes que sovint esguerren els càlculs.

Amb greu sentiment veurem, que unes dates que tenien d'ésser escrites en lletres d'or en la nostra història, restaran a l'oblit fosques i difoses per l'acció corrosible dels temps.

Afortunadament, però, persones que gosen de situació objectiva superior a la nostra, ens encoratjen dient-nos que dintre breu temps veurem satisfetes les nostres nobles aspiracions.

Resignadament acceptarem impassibles de veure passar el primer termini, interrogant silenciosos, amb el crit ofegat en els nostres pulmons, però pel segon no sabrem ni podrem contenir-nos.

Segons sembla la darrera capa que se'ns interposa amb l'estel de la nostra llibertat és la més inhumana, la que més distancia el cervell del cor, la que porta el ritme d'aquesta civilització esclavitzada a un sol producte de la terra: l'or

El sentiment econòmic - gairebé jueu - del nostre país representa el cordó umbilical que uneix l'esperit amb el cos de gran part dels individus nats en aquestes terres. Per això les nostres manifestacions són indecises i porugues perquè arrosseguem sempre les condicions físiques i morals.

Caldrà que ens esforcem a desfer la materialització de la nostra vida i la fem netament racional, així alhora que privarem l'infiltració de nefastes influències externes exaltarem les bones qualitats biològiques que perduren en la nostra raça.

Hem d'estar disposats a defensar els interessos morals i materials de Catalunya i de tots els éssers que vegeten amb dignitat en les contrades catalanes; en front dels interessos personals procurar evitar llur coacció; i situar-nos al costat dels desesperançats que la seva precària situació els ha col·locat al marge de la ruta per on marxa la democràcia engranada.

Unicament així podrem oferir la nostra Pàtria als altres ciutadans del món.

J. V. CAMPS.

full quinzenal

l'idol caigut

Volem referir-nos al Sr. Oriol Anguera de Sojo, ex-governador civil de Barcelona i gairebé ex-vice de Catalunya.

Aquest home, follament autoritari i extremadament jurisperit, tenia el temps mesurat al lloc que ocupava, però malgrat tot ha hagut d'abandonar-lo molt més aviat del que es pensava.

La seva actuació era talment com si el fet històric del 14 d'Abril hagués estat foc d'encenalls de poca durada.

Han hagut de sacrificar-se vides humanes i de manifestar-se violentment, per fer entendre a aquest individu dogmàtic que ens trobàvem en règim diferent.

Naturalment que no ignorem que darrera d'aquesta idòlatra figura s'amagava el Foment del Treball Nacional i un seguit de pressions de classes privilegiades que no abandonen el predomini així com així, per això ha costat tant de desbancar-lo.

Aquest home sabé interpretar magistralment l'adagi aquell que diu: «als amics l'amistat i als enemics amb la llei n'hi ha prou». Però som en temps que cal filar prim i se li veié el llautó.

En un altre full quinzenal ens adreçàvem als que demanaven endegar-nos pels camins del dret i deïem... pels camins del dret sí, però del dret republicà, del dret que pertanyi al règim nou, puixque encara que no hàgim tingut temps d'estructurar-lo jurídicament ens creïem mereixedors de disfrutar-lo.

L'autoritat que no sàpiga copsar aquest dret no l'espera altra cosa que el fracàs.

L'idol dels catalanistes-monàrquics-republicans, dels dies, senyalà la ruta a seguir pels polítics d'actuació mixta.

El poble avui ja experimentat vol veure amb claredat.

SALIN.

els impacients

Heus-ací que els que d'ençà de la proclamació de la República, de la diada memorable del 14 d'Abril fins avui, han palesat més el seu enuig, d'una faisó més descarada, han estat els que es diuen i aparencen tot-hora passar per veritables catòlics, quan no fan més que pervertir grotescament les doctrines que, humilment i apassionada, predicava Crist-Home per la terra.

Aquesta gent reaccionària, aquesta gent il·lusa que encara somnia en aquells temps, no gaire llunyans, en què es desfeien vinclant a tort i a dret l'espina al pas del fatídic borbó i del no menys «estrellat» dictador, no saben, o no volen, avenir-se a abaixar el seu urc davant d'un nou règim republicà. Acostumats, pobres (?) — massa ben acostumats — a disposar-ho i remenar-ho tot al seu gust, les costa d'haver de passar pel que la República en bona llei, amb massa lenitat, els ve a exigir.

I, és clar, als vuit mesos de República ja es prenen el dret d'aixecar la veu i s'atreveixen barrudament a manifestar-se en plena via pública hissant encara (!) una bandera que ens recorda tantes vileses i tan horrosos crims, aquells crims produïts per totes aquelles mans assassines que obraven, com «marionettes» despies-tades, a sou del dèspota monarca.

Però, tota aquesta xurma reaccionària que ara ja alça el crit al cel implorant i pidolant al seu Déu que els ajudi a l'enderroc de la jove República, — que amplament va obrint-se camí, — per tal que les

seves visions, tan somniades, puguin esdevenir, a no trigar, una realitat, no es deixaren veure ni en forat ni en finestra el dia que el poble apassionat i entusiasta es llençà al carrer a manifestar el seu esperit ansiós de llibertats. Tota aquesta gentussa que des dels seus diaris, portantveus i revistes més o menys blanques i amb ombres de brutícia i mesquinesa, bescanten ara la República, no aixecaren el cap davant d'un poble — de tot un poble — massa conscient encara, que encès per la joia d'haver enrunat un règim facat de crims i crueltats, sapigué respectar als que no mereixien ésser respectats, perquè mai tampoc havien tingut l'alt sentit de tolerància per aquell que no pensava com ells, aquell que no podrà consentir mai que d'una religió que blasma de les guerres i de les lluites, per tal com es fa seva la tan admirable frase: «Pau entre els homes de bona voluntat», serveixi d'esquer per a combatre baixament totes les nobles idealitats que fan oposició al fanatisme intransigent i reaccionari tan prenyat de sectarismes.

Ja és hora que, d'una vegada per sempre, callin aquestes veus, veus que no són res més que rau-raus de granota, com deia l'estimat poeta Ventura Gassol, rau-raus monòtons però punxants. Cal que s'adonin que han d'emmudir, si no volen que un jorn aquest poble tan assenyat, del qual ja han volgut mofar-se, els aixafi violentament i sens compassió.

Jowsky.

d'espectacles

teatre principal

La companyia Enriqueta Torres ens ha donat moltes novetats. Vol-dríem parlar de totes, perquè s'ho mereixen certament, però ens manca espai i no ens sobra pas el temps.

Parlarem doncs de les més interessants per a nosaltres figuerencs, que són: *L'Abisme* de Carme Monturiol, i *Quan s'ha perdut la fe* de J. Puig Pujades.

Ambdues obres tenen gairebé les mateixes característiques. Les mateixes qualitats i els mateixos defectes. Es diferencien, però, en el fons. L'una, la de la poetessa, drama punyent, corprenedor i resolut amb valentia. L'altra, comèdia blanca començada amb visió i finida amb un vell recurs sentimental.

Qualitats: El diàleg, el lèxic, l'elegància, l'ambient, la sinceritat.

Defectes: La inexperiència teatral. El desdibuix d'alguns personatges capitals.

En la de Carme Monturiol, falsos tots els papers episòdics... inclús l'amiga. Poc reeixit el promès. Encertats: la mare i la filla.

En la de Puig Pujades, reeixit el primer acte, excel·lent el segon, i deplorable el tercer.

Tot disculpable, però, en neòfits de la dramaturgia.

Si posessim en una mateixa balança les qualitats i els defectes pesa, rien més les qualitats i això té el seu mèrit.

La presentació d'ambdues comèdies fou la nota més interessant de les vetllades. La presentació d'escena i de fora escena. El públic era el mateix. Les mateixes dames, els mateixos cavallers. Tot molt selecte.

L'execució immillorable per part de tots, més encara si es té en compte el sacrifici que representa posar en escena unes obres per unes poques representacions.

En la primera, Enriqueta Torres i Maria Valentí foren les heroïnes. En la segona, Salvador Sierra i Joan Sunyer.

Els aplaudiments foren molt nombrosos, els quals obligaren a saludar els autors des de la llotja escènica.

Dos nous triomfs de dos figuerencs.

Es pot dir que a Figueres en qüestió d'art, tenim de tot.

MARCUS XUTÍ.

Xampany RIGOL

El preferit dels intel·ligents

Caves a Sant Sadurní d'Anoia

esports

F. C. Mongri 0 - U. S. Figueres 7

El diumenge dia 6 en el camp municipal va tenir lloc el darrer partit de la primera volta.

El partit fou magníficament jugat per la Unió en el qual destacaren d'una manera formidable la ratlla devantera, Madern i Bosc. Els mongrins tot i jugar amb gran entusiasme i duresa, no pogueren aguantar la gran allau unionista.

Olot F. C. 0 - U. S. Figueres 5

Diumenge dia 13 tingué lloc aquest encontre que no va tenir cap interès remarcable doncs tots dos equips ho feren força malament. Guanyà l'Unió per la seva superioritat tècnica.

Cóm estava anunciat, tenia de jugar-se l'encontre de més interès per els aficionats, el diumenge dia 20 entre el Palamós i el Figueres, però el públic bastant nombrós que acudí al camp és quedà amb la canya sense peix, com vulgarment es diu, puix el Palamós no es presentà. Es de doldre que ens hagin privat de tan interessant partit.

Voldria fer un comentari però es preferible esperar el que faci la Federació, que creiem deu obrar amb tota energia. Ja tindrem ocasió de parlar-ne en el número pròxim.

Palafrugell F. C. 0 - U. S. Figueres 7

Aquest encontre amistós que tingué lloc al camp municipal el passat diumenge dia 27 era esperat amb molt d'interès per l'afició figuerenca, puix essent el Palafrugell equip de 1.ª lliga, s'esperava veure com es defensava l'Unió, però resultà el contrari puix qui hagué de defensar-se fou ell i no pogué pel joc admirable que desenrotllà l'Unió, el Palafrugell es veié impotent per contrarrestar el joc del nostre onze, com pot veure's ben clarament pel resultat.

No cal fer distincions sobre l'actuació del nostre equip, tots ho feren esplendidament, rebin doncs la nostra felicitació. Cal dir que el Palafrugell ens decepcionà, esperàvem veure millor actuació.

entre fanàtics i estúpits

Amb motiu de la secularització de cementiris havem recollit algun comentari que ens demostra fins a quin punt arriba l'ignorància de certs creients, els quals no podent protestar de la unió dels dos cementiris, civil i catòlic, en un anomenat municipal, es complauen en exterioritzar certa satisfacció dient què, malgrat tot, ells procuraran continuar separats dels *increduls*.

Per tal d'inculcar a tots aquests senyors el veritable respecte que ens devem en matèria religiosa cal que els hi advertim que no facin gaires escarafalls puix ara pot donar-se el cas que damunt un nínxol d'una monja reposin, eternament, les despulles d'un jove protestant, a la tomba del qual podria inscriure-s'hi el següent epitafi:

Ací un jove protestant descansa
i a sota seu una ovelleta mansa.

S'arreglen plomes
estilogràfiques

Llibreria Batllosera
GALAN, 2

cal abaratir les subsistències

D'un any a aquesta part, el porc ha baixat unes 10 pessetes per arroba, i els cansaladers de la nostra ciutat han continuat cobrant els preus antics.

Ens estranya que l'Ajuntament no posi fre a aquest abús, sobretot tenint en compte que en la majoria del consistori hi ha un home del ram.

A Madrid la secció de Provisions de l'Ajuntament, s'interessa mensualment per fer rebaixar els queviures. Igual passa en la majoria de ciutats d'Espanya.

Ací a Figueres, res, solament fecturen en afavorir descaradament als comerciants, encara que el pobre no pugui menjar.

Són els vots segurs per les eleccions.

Llops amb llops no es mosseguen.

dels "cadetes de la reina"

A la fi ha dimitit (?) Anguera de Sojo, un home que deixa a bastament assenyalat el seu pas pel Govern Civil de Barcelona.

Ens estranya que la resta de Governadors de Catalunya, que estaven tan d'acord amb l'actuació de l'Anguera, que feien públiques adhesions, que li dedicaven banquets íntims per a homenatjar-lo, no demanin per marxar. Es veu que: «todo menos la dimisión».

Però, confièm que faran més el ridícul, puix aquests càrrecs, que recorden el règim monàrquic, desapareixeran bentost sigui concedit l'Estatut, ço que no fa la República ho farà la futura Generalitat.

la guerra és un bell negoci!

Un article del *Börsen Zeitung*, amb molta precisió, dona unes xifres de l'armament fabricat i venut a diversos països, per la fàbrica *Skoda* de Txecoslovàquia, la qual és controlada per la *Schneider du Creusot* de França. Ací van:

A Iugoslàvia: 300.000 fusells, 9.000 fusells-metralladores, 3.000 metralladores, 200.000 bombes de mà, 800 peces d'artilleria de 30.3 cm. de calibre, 26 autos blindats i més d'un milió de municions d'artilleria.

A Rumania: 65.000 fusells, 10.000 metralladores, 30.000 fusells-metralladores, 500.000 caretes contra els gasos asfixiants, 100 avions militars.

A Polònia: 500 peces d'artilleria, 16.000 fusells-metralladores, 20 avions militars.

A Grècia: 40.000 fusells, 300 peces d'artilleria, 12 avions.

A Turquia: 150 peces d'artilleria, 50.000 fusells.

A Pèrsia: 100.000 fusells i 6.000 fusells-metralladores.

A Xina: 200.000 etc. etc.

També ha suministat armament i municions amb menys quantitat, a Suïssa, U. R. S. S., Argentina, Mèxic, Bulgària, Espanya. La guerra com pot veure's és un negoci formidable. Nosaltres ja voldríem ésser al mes de febrer de l'any que ve, data en què, precisament, s'ha d'obrir la cèlebre conferència del desarmament a Ginebra.

convidem als nostres lectors perquè ens ajudin a treure l'entrellat d'aquest trenca-closques polític

fragments de dos articles apareguts a l'opinió del 8 de desembre 1931

No fa gaire, l'Ajuntament de Figueres prengué l'acord de nomenar fill predilecte de la ciutat al senyor Noguer i Comet, governador civil de Tarragona.

Per a complimentar l'acord i fer lliurement del pergami a l'homenatjat, diumenge es freslladà a Tarragona una comissió de l'Ajuntament figuerenc. També assistiren a l'acte els governadors de Barcelona i Girona.

A les 12'40, acompanyat del senyor Anguera i Amejlla, arribà a l'Ajuntament el senyor Noguer. Es passà seguidament a la sala de sessions on es verificà l'acte.

Després parlaren els senyors Amejlla i Anguera de Sojo governadors de les «províncies» de Girona i Barcelona. Tots dos pronunciaren paraules d'afecte a llur col·lega i d'amor a Catalunya.

A continuació parlà el senyor Pujades el qual, en nom de tots, oferí al senyor Noguer l'artístic pergami pel qual se'l nomena fill predilecte de Figueres.

«L'esquerra no ha aconseguit la pau social». L'Esquerra no pot respondre de la pau social mentre no disposi dels instruments per aconseguir-la. Però és cert que mentre arreu d'Espanya la pau social i l'ordre públic eren alterats, a Barcelona hi havia pau social i ordre perquè el seu governador era Lluís Companys, un home d'Esquerra Republicana de Catalunya. I que la pau social s'ha alterat quan ha entrat ha fer de governador un home que no és de l'Esquerra, un catòlic com els de *La Veu de Catalunya*, un correligionari dels elements de dreta de *La Publicitat*. És massa còmode dir que l'Esquerra no ha aconseguit la pau social quan l'Esquerra no té els instruments de govern per endegar-la, i quan actua precisament com a governador un enemic de l'Esquerra que es produeix en sentit que només condueix a la pertorbació d'aquesta pau social.

rellotges i sempre rellotges
CASA QUINTANA

el problema de les escoles a figueres

El nostre intent era parlar del problema de les construccions escolars, però els senyors d'*Empordà Federal*, amb els seus articles setmanals i en particular en el seus darrers números del 5, 12 i 20 Desembre contestant al nostre article «Escoles...», ens han descarregat del compromís.

Ara hauriem de repetir gairebé tots els conceptes (i no son pocs), emesos per ells i a més, com que tot el que porten publicat sobre aquesta qüestió, el lector, pot tenir ja clara idea de la manera com ha enfocat el problema la Comissió de Cultura del nostre Ajuntament, creiem, doncs, que no cal pas insistir sobre ell.

En allò que cal iusistir, però, és en desvetllar i fer eficient la voluntat del nostre poble. Sols falta que els nostres obrers, tan mancats de bones Escoles, sàpiguen sentir la necessitat en què es troben i demanin el que en justícia els hi pertoca. L'actual Federació Republicana Socialista de l'Empordà (majoria del nostre Ajuntament) té propòsits excel·lents en aquest punt, puix si bé, de moment, es troba molt *capficada* amb la implantació de la nova *polícia nocturna*, per perseguir als malfactors, no per això descuida l'ensenyament dels infants, i pensem que no caldrà pas bregar molt perquè si el poble

demana Escoles, sigui dignament atès.

Hem de tenir cura dels infants, fem de fer que ells, el dia de demà, no puguin blasmar-nos de la manca d'interès que poguessim haver tingut per ells, de l'abandonament en que els poguessim haver deixat després de 30 anys de tenir el Govern de la Ciutat en mans dels Federals històrics de l'Empordà.

Si tenim encara un promig bastant elevat d'analfabets, ¿com podem fer altre tasca que no sigui la de l'educació popular?

Figueres, la Figueres dels nostres amors, és una de les ciutats on la educació dels nens es troba en un estat més llastimós. Els fills dels obrers i fins els de la classe mitja es troben sense Escoles, després de 30 anys d'ésser governats pels Federals.

Les de l'Estat, són poques, amb locals pèsims i Mestres fins ara mal pagats. Les particulars, tret d'alguna excepció, no són més que façana.

Tenen tota la raó les campanyes d'*Empordà Federal*; si Figueres es gasta un milió i mig de pessetes, en aixecar un Palau Municipal, tenint com té un edifici propi molt ben situat per a resoldre el problema de l'ensenyament dels nostres fills, que és de bon tros molt més important. ¿no pot gastar-se un altre milió de pessetes?

Una observació només per avui, i és que el fet principal que cal corregir, necessàriament desseguida, és que la ciutat de Figueres, la terra de la llibertat, de la democràcia i del federalisme, no té, ni de bon tros, un ensenyament modern, educador veritable, ni tan solament locals aptes perquè l'ensenyament de la classe obrera pugui realitzar-se.

Vinguin, doncs, bones Escoles populars i amb bons mestres i amb bona organització pedagògica. A mesura que les noves Escoles vagin aixecant-se totes aquelles Escoles ruïnoses que avui ens avergonyeixen, hauran de desaparèixer, i fins desaparèixeran, no en dubtin els d'*Empordà Federal*, moltes de **Hermanos** i **Hermanas** que hi són gràcies als dirigents de la política de la avui Federació Republicana Socialista de l'Empordà (majoria del nostre Ajuntament).

ATENEA.

de la plaça mercat

No esperàvem que la crònica publicada en el nostre número del dia 2 del mes passat ens valgués les felicitacions que anem rebent cada dia, motiu més que suficient perquè continuem exposant els nostres punts de vista, els quals, indubtablement, seran ben acollits pel públic figuerenc tota vegada que tractem de que hom vagi a estalviar moltes mils pessetes de l'erari municipal.

Ara, precisament en aquests moments, que ja està enderrocada la vella casa de la vila, que es fixin, els nostres lectors, en l'àrea que resta al descobert a la Plaça de la República i mentalment cerqui's en la Ciutat un local, on pugui emplaçar-s'hi la nova plaça mercat en projecte, que reuneixi millors condicions que l'actual amb l'additament dels terrenys que fins ara ocupava la vella casa de la vila. I suposant que hom vulgui donar més amplitud, cosa que creiem excessiva, podria expropiar-se la única casa que resta intacte, encara que sols fos fet sota el punt de vista estètic que la Plaça adquiriria.

I, tornem a repetir-ho, creiem que la nova casa de la Ciutat podria construir-se en l'edifici del Cafè de la Càmera, propietat de l'Ajuntament, un dels llocs més bells i cèntrics de la ciutat.

Es més, com que la casa de la Vila s'ha de construir i per altra banda hi ha en projecte una nova plaça mercat, vegin els nostres lectors amb quina facilitat es podrien resoldre ambdós projectes estalviant algunes mils pessetes.

Tot quant sigui separar-se de la fórmula que assenyalèm tingui's la seguretat que rebrà les protestes de tot el poble.

Que no oblidin els senyors Regidors la dificultat que presenta la remoció de mercats quan estan arrelats en un sector de Ciutat o barriada, i no parlem del que s'esdevindria si s'intentés, com així sembla, de reunir-los tots en una sola plaça.

X. Y. Z.

Un bon taller de calçat a mida
PALLAC GALAN, 2

el partit obrer belga

El partit obrer belga acaba de celebrar un important congrès a Brussel·les, en el qual s'ha tractat de l'amplitud que s'havia d'adoptar en front de les escoles confessionals.

Temps enrera aquestes escoles havien estat defensades, solament, pel partit catòlic, en canvi els partits liberal i socialista és col·locaren al costat de les escoles oficials de l'Estat. Però en 1919 es formà un govern «nacional» i, des d'aleshores, hom posà en pràctica el que se'n diu pau escolar. Això és, que els liberals i socialistes cessarien d'atacar a les escoles confessionals.

Actualment els subsidis que l'Estat belga atorga a les escoles confessionals pugen a 900 milions de francs anuals i s'ha vist en poc temps, com el nombre de deixebles pujava a 82.000, mentre que no es movia de 33.000 en les escoles comunals.

No obstant va arribar el moment en què els socialistes belgues s'adonaren que els catòlics amos de moltes escoles se'n servien per llur propaganda política i, çó que és més encara, en feien arma contra el socialisme.

Grans figures de la política belga s'estan manifestant en el sentit de prendre mesures radicals contra les escoles confessionals, entre elles Vanderveerde. I en el congrès ha estat votat un text en el qual és reclama que les escoles depenguia exclusivament de l'Estat, amb laïcització absoluta, obligatorietat, gratuïtat i supressió de subvencions. Aquest text ha recollit 415.052 vots contra 11.790, 69.810 abstencions i 95.656 vots de reserva.

Amb això pot veure's que la qüestió religiosa no sols es un mal propi del nostre país sinó que també el trobem a Bèlgica, encara que força més amortiguat

M.

Els obrers conscients de Figueres, cal que tinguin present l'actuació d'aquest Conseller-Obrer-Socialista? que mentre no fa res per la classe treballadora, traïciona profundament els postulats proletaris.

Un regal económic i de bon gust?

La Baby Box

de

ZEISS IKON

La càmera fotogràfica ideal per a infants
pel seu fàcil maneig i baratura.

EL SIGLO

Avinguda República, 17. - FIGUERES

1932, catalunya.!!

El temps en la seva precipitada cursa va marcant en l'història dels pobles noves gestes, episodis tràgics, de prosperitat i de malures.

Dintre breus dies Catalunya entrarà en un període que pot ésser de grans resolucions.

L'any 1932 ha d'ésser la fita d'un futur esplendorós; mai una nova anella per afegir a la cadena difamant que hem arrastrat durant llargues anyades.

L'Estatut que ha de concedir el Parlament Espanyol ens donarà, fins a cert punt, una ampla autonomia.

Bentost sonarà l'hora que els homes que volem una Catalunya gran i pròspera ens haurem de llençar a la palestra; ara més que mai caldrà lluitar, puix cal enderrocar l'aparell governamental que ens han imposat durant el temps d'esclavatge. I serà en aquests moments decisius, que els joves que freturem fer desaparèixer un passat ignominiós, que ens avergonya, haurem de decidir-nos a arreconar als homes caducats, els quals no serien res més que un obstacle pel sanejament que cal fer en la nostra terra.

S'ha de tenir una cura i tacte especial en l'elecció dels que han de dirigir la Catalunya de demà, cal gent conscient que vagi a la Generalitat i Ajuntaments a fer feina positiva; no hi volguem aquells personatges que no poden fer altre paper que el de conill de guix. La nostra terra necessita homes decidits per enlairar-la com li pertoca.

Si bastim el nou règim amb velles ferrements és fàcil que s'esfondri al primer bofart; a Catalunya cal donar-li una forta injecció de vitalitat i optimisme, i això sols podem fer-ho els homes joves, no els patums que manaren fins l'any 1923, i que amb la seva deplorable actuació ens portaren les Dictadures, i que actualment amb 8 mesos que tornen ésser al poder no han fet res de bó, amb tanta feina com podien fer-hi.

No ens interessin ni podem admetre els consells que puguin donar-nos els vells polítics, cal fer una Pàtria nova amb orientació ben definida; restar sola la direcció d'uns homes que veneren unes doctrines, escrites fa molts anys, en lloc d'ésser un ajut per resoldre el nostre problema, seria un

factor per agreujar-lo, puix la manca d'energia fa fracassar les més grans gestes necessàries per assolir la perfecció, que ens cal, per a triomfar.

Si la Catalunya de l'esdevenidor continua amb la situació pairalista dels temps passats, difícilment podrem sostreure'ns del domini d'un altre estat.

Catalunya ha de prendre exemple dels pobles veritablement democràtics, buscant les fonts del seu progrés en els llibres escrits en consonància amb l'actual, basant-se en lleis de justícia i igualtat, portant com a estendard un galleret de llibertat, signe de comprensió, obert amb tota sinceritat als altres pobles.

Hem sofert molts anys, doncs ara que podem reivindicar-nos no hem de continuar amarrats a unes lleis i disposicions que cal destruir de soca arrel.

Edifici nou amb sòlids fonaments.
Orientació liberal i socialitzadora.
Actuació de caire ben humà.

Així assolirem una obra que servirà d'exemple a moltes grans nacions.

I dintre poc temps Catalunya, estat lliure dins la Federació de Repúbliques Ibèriques, freturarà engruixir l'Unió d'Estats Europeus, que l'esdevenidor ha de crear.

JOAN CARRERES i SALLERES.

voleu una reparació ben
feta, aneu a la rellotgeria
QUINTANA

mai n'endevinen cap

Els ensotanats de *La Veu*, finit nostre primer període de publicació, deien que *avant..!* havia estat una artimanya electoral en combinació amb la F. R. S. de l'E., per a combatre a les dretes.

Ara diuen que estem conjurats amb *La Libertad* per anar contra la F. R. S. de l'E.

Aquesta gent de *La Veu* van, com sempre, completament errats. Que repassin els números sortits i s'adonaran que *avant..!* no afavoreix als uns ni als altres, que anem contra tots, puix no són herba del nostre queixal.

sacrificats

En la relació de lliuraments a pagar, últimament llegida en el nostre Ajuntament, hem sentit, entre els beneficiats, els noms d'alguns consellers de la majoria i de persones molt afectes.

Estem d'acord, amb unes paraules que digué el senyor Miquel Vidal, que els consellers són contribuents com la resta dels ciutadans, i, per tant, just és que gaudeixin dels mateixos beneficis, però hem d'adonar-nos que en tots els períodes polítics no ha existit res més que el favoritisme.

Repassem relacions de comptes i veurem que abans de l'any 1923, els que sumministraven a Casa la Vila, eren els mateixos consellers o parents seus, durant la Dictadura es féu igual, i ara amb la República es continua amb *crescendo*.

Caldrà que els articles que precisa la casa comunal, fossin sumministrats per rigorós torn, portant, si cal, un llibre de provisionament que marquï amb exactitud els noms dels venedors i articles corresponents, i assenyalant a qui pertoqui mensualment el sumnistrador o feina.

D'aquesta manera evitariem les males interpretacions, i llavors resultaria cert que tots els contribuents disfruten del mateix benefici.

reformes a casa la vila

A petició d'un conseller de la majoria sembla que va a desaparèixer l'Oficina d'Arbitris i va a reduir-se la plantilla de Secretaria.

Ens sembla just que si les necessitats del servei obliguen a tenir temporers es pensi en els empleats que quedaran vacants. Cal ésser més conscients que els homes de la Dictadura.

Confiam que dintre poc temps, continuant la revisió de l'obra del règim passat, es posarà en clar l'actuació de *Don Onofre Santaló*. El poble freturarà per conèixer-la i cal complaure'l.

El conseller que comenci a parlar d'aquest cas es farà mereixedor d'un homenatge, puix tenim entès que en l'actual Ajuntament hi ha qui guarda les espalles al Nofre (que diuen els d'Empordà Federal).

acaparadors

Cada dijous venen camions forans que s'emporten la majoria de queviures pagant-los a elevats preus. Això motiva una puja en el mercat, veritablement sensible.

El Municipi s'hauria d'interessar per tal d'evitar aquestes operacions que van contra el poble.

Tenim entès que existeix una llei que autoritza a l'Ajuntament per a prohibir aquesta mena d'acaparaments, fins que el mercat és finit.

Si certament fos així, s'hauria de posar a la pràctica.

El poble que proveeixi primer; amb això assoliríem una baixa necessària.

Llegim a "La Terra":

El Govern de la nostra República de Treballadors, ha concedit festa als seus funcionaris amb motiu de les Pasques de Nadal.

¡Festes de Nadal amb República Laica i misses per als difunts!

¡Ni hauria per riure, a no ésser, que els temps que passem són tant tristos, tal com va dir l'Ortega i Gasset!

cultura ciutadana

La Secció d'Estudis Polítics i Socials de l'Ateneu Polyèchnicum de Barcelona té en projecte uns cursos de caràcter informatiu sobre matèries diverses de veritable interès, atenent l'actualitat política i social.

El primer curs anirà a càrrec d'Angel Pestanya, que dissertarà sobre Sindicalisme.

Seguiran altres cursos referents a les doctrines de Marx, sobre Cooperativisme, Nacionalisme, etc., els quals seran encarregats a destacades personalitats.

Bell exemple el que dona l'Ateneu Polyèchnicum. Adonant-se de la necessitat que té el nostre poble d'aixecar el seu nivell cultural, ja comença la brega.

Totes les ciutats de Catalunya haurien de fer igual. Cal reivindicar el poble per mitjà de l'ensenyança.

mítinç

• Pel dia 2 de gener, a les 10 del vespre, està anunciat un mítinç, al Teatre Municipal, que anirà a càrrec de la «Unió Socialista de Catalunya». Sabem que entre els oradors hi haurà Josep Xirau, R. Campalans, Serra i Moret, R. Ramis, etc.

S'arreglen plomes
estilogràfiques

Llibreria Batllósera
GALAN, 2

es indignant..!

Mentre la burocràcia de l'Ajuntament disfruta de tota classe de mitjans de calefacció, estufes de gas, petroli, elèctriques, etc; la mainada dels obrers no pot anar a l'escola pel moltíssim fret que hi fa.

Que això passés durant les Dictadures es comprenia, però en ple règim democràtic és fastigós.

¿l aquest obrer, conseller de la majoria, què fa parat?

Tingueu compte que les últimes
novetats són sempre a

Galçats Pallac

benoinguts

Amb motiu de les festes de Nadal hem tingut la joia de poder saludar els companys Armengol, Trigo, Brugat, Batet, Imbert i alguns estudiants universitaris, amics nostres.

rellotges de paret
i despertadors
QUINTANA
ignasi iglésies, 27

audició de sardanes

El proper dia 5, a les 10 de la nit, a l'estatge social del Foment de la Sardana, la cobla «Antiga Pep» executarà un selecte enfillet de sardanes.

encara es destrueix cafè..!

Els plantadors de cafè del Brasil preparen en aquest moment un projecte de «Consolidació» el qual preveu, entre altres coses, la destrucció de 8 milions de sacs de cafè.

Aquesta és la manera capitalista de liquidar la crisi mundial.

Al capdavant haurem de donar la raó a un periòdic alemany que deia: Al Brasil del cafè en fan carbó i a Alemanya del carbó en fan cafè.

Garatge "ESPORTIU"

Reparacions i pupil·latges de

Lluís Canadell, Germans

Plaça Salmeron, 6 (davant l'Estació)

—FIGUERES—

dimissió del dictador machado

La premsa d'aquests darrers dies ha anunciat que el president de la República Cubana ha decidit presentar la dimissió del seu càrrec.

D'ésser certa la nova ho celerem de debó, puix que el govern despòtic i opressor del senyor Machado era, en tots conceptes, abominable.

Llegim que a Mèxic, les autoritats han disposat que sols hi hagi un capellà per cada 50.000 ànimes. Amb aquesta disposició hauran de tancar-se 432 esglésies per manca de capellans.

Nosaltres desitjariem que en prenguéssim nota el Govern de la República, ja que amb aquesta mida quedarien reduïts els "Quartels generals" dels enemics de la República.

avant..!

venda: llibreria batllósera.

avant..!

ara més que mai
cal tenir confiança
amb l'esquerra

ho esperàvem

Sense cap sorpresa, hem vist en el número d'*Empordà Federal* corresponent al dia 19 de desembre, dos articles d'autors ben coneguts ambdós, —encara que en un hi falti el nom i a l'altre no hi sigui sencer—en els quals es comenta d'una manera aspra o irònica, segons el tarannà de cada ú, la xiulada que posà fi, poc després de començat, el míting que intentaren donar al Teatre, Principal o Municipal, els socialistes d'En Largo Caballero, que van escampant per aquesta Espanya benaventurada, amb la protecció del govern i del pressupost, el seu original marxisme, que informa tota l'actuació de la Unió General de Treballadors, i que consisteix en traïr tantes vagues com hi hagi o moviments que vagin encaminats al progrés, tant si estem en règim monàrquic com republicà, per arrebregar com a premi l'infinitat de càrrecs retribuïts que s'inventen constantment, arribant a ésser els campions de l'«enxufisme» amb aquesta tàctica immillorable.

Com hem remarcat més amunt, no ens causa cap sorpresa l'actitud desfavorable dels elements que representa l'al·ludit setmanari, com tampoc ens estranyà, gens ni mica, allò que escrigueren entorn de la vaga general de protesta que hi hagué darrerament a Figueres, per una de les moltes brutalitats que es cometen actualment, car trobem naturalíssim, burgesos com són la majoria, que es sentin—encara que no ho confessin—més aprop dels socialistes que dels anarquistes. I que és així, evidentment ho demostra la col·laboració admesa del conegut esquiol de la S. A. F. A. de Blanes i gran amic dels socialistes, Joan Romans, que en el mateix número ataca amb llenguatge liberalíssim els que tenen més dignitat i moralitat que ell.

Per això no insistirem volent que

l'olm dongui peres, perquè a més d'inútil, fóra absurd; solament recollirem uns conceptes dels articles esmentats que no poden quedar sense resposta, ja que s'ha vist en la nostra conducta una contradicció amb les idees que sustentem, deixant apart allò de mal educats, incivils, i altres qualificatius semblants que no ens refreden ni escalfen.

Ningú més partidari que nosaltres—els anarquistes han estat sempre els que més han lluitat per la seva obtenció, essent el blanc de les dictadures declarades o encobertes—de la llibertat de pensament que *Empordà Federal* ens acusa d'haver trepitjat; però, es tractava d'això? ¿Vingueren els socialistes a Figueres a exposar idees que prostituïren sempre, o a justificar abusos repugnants i procediments no menys reprobables? La presència d'un esquiol a l'escenari al costat dels oradors era una prova palesa de que no anàvem errats sobre les intencions d'uns i altres, determinant la xiulada quasi general que posà terme a la farsa, no permetent-se la controvèrsia a que se'ns convidà amb to pinxesc—que acceptàrem no obstant amb molta satisfacció—i es de doldre que ens quedéssim amb les ganes per un excés de zel del delegat assistent a l'acte. Creiem haver complert amb el nostre deure a l'obrar de la forma en que obràrem, que no està en contradicció amb les idees que propaguem, car la facultat d'indignar-se davant de la mentida i l'impudícia no és pas exclosa pels teòrics anarquistes.

La llibertat de pensament que tant invoquen els elements d'*Empordà Federal*, s'entén i es practica com la llibertat de treball, segons la classe a que hom pertany. ¿Protesten, potser, cada vegada que un sàtrapa qualsevol, com el senyor Noguer i Comet, per

exemple, atenta contra la llibertat de pensament sospenent mítings i conferències de caràcter veritablement esquerrà, sense més raó que la seva omnimoda voluntat?

Mai ho hem vist, o hem vist tot el contrari: lloances en lloc de censures, paraules afalagadores i no frases de condemna.

Quan en Compte i alguns amics que l'acompanyaven—citem un cas concret prescindint de la significació política de cadascú—feren aquelles interrupcions en el míting electoral d'Olot, tan salvatgement reprimides, els d'*Empordà Federal* blasmaren els provocadors; en canvi no digueren res quan fou empresonat a Barcelona, poc després, el valent castellaní, per haver expressat el seu pensament en un míting amb el dret que sols els despotismes ignoren.

¿Necessitem millor argumentació, cal ésser més explícits per demostrar la falsa posició de tals elements? Hi tornarem si convé, si els amics d'*avant..!* segueixen emparant el nostre dret a la defensa.

JAUME SAGALÀ

¿qui és més sospitós al règim?

¿El ciutadà Enric Medina, el republicanisme del qual ningú pot posar en dubte, o aquell subjecte que porta ulleres negres, consciència més negra encara, de faccions dures i repulsives, que tant meravellosament exercí de tercer en aquells festins que el Baró de la Roda i el General Barrera celebraven a Darnius en la oprobiosa època dictatorial?

Nosaltres creiem que el primer, però els fets demostren el contrari.

Mentre el ciutadà Medina és perseguit, l'altre continua disfrutant de les delícies del règim com ho féu en l'altre.